

UVODNE BESEDE

Mesec je naokoli in nabralo se je kar precej novic, s katerimi vas seznanjamo. V tej številki glasila smo za vas pripravili poročilo o zaključni konferenci akcijskega načrta za izobraževanje odraslih, ki so jo naslovili 'Za učenje je vedno pravi čas' in je potekala v Budimpešti. Naši pogledi so odprti v prihodnost, saj vam predstavljamo novosti na področju izobraževanja odraslih v Resoluciji o nacionalnem programu visokega šolstva 2011-2020 in v Raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011-2020, ki ju je pripravilo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Seznanjamo vas s skupnimi projekti med ADS in Zvezo ljudskih univerz Slovenije. Pišemo o obisku japonskih strokovnjakov. Vabimo vas, da se aktivno vključite v delo komisij in sekcij. Na koncu glasila smo dodali še nekaj aktualnih novosti.

Želim vam prijetno branje in vas vabim, da aktivno sodelujete pri ustvarjanju novic.

Mag. Darja Zorko Mencin, odgovorna urednica (darja.zorko@gmail.com)

ZAKLJUČNA KONFERENCA AKCIJSKEGA NAČRTA ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH: 'ZA UČENJE JE VEDNO PRAVI ČAS' (Budimpešta, 7. – 9. marec 2011)

Ključni cilj konference je bila predstavitev in analiza stanja ob izteku obdobja implementacije Akcijskega načrta za izobraževanje odraslih in premislek ter oblikovanje izhodišč za pripravo Akcijskega načrta za novo obdobje. Predstavljeni so bili posamezni primeri dobrih praks na ključnih prioritetnih področjih Akcijskega načrta.

Pod pokroviteljstvom in v organizaciji Direktorata za vseživljenjsko izobraževanje: politike in programe pri Evropski komisiji se je konference udeležilo okoli 250 udeležencev iz držav članic EU in držav kandidat. Po strukturi so se konference udeležili člani ekspertnih skupin na področju spremljanja izvajanja akcijskega načrta za izobraževanje odraslih, predstavniki različnih ministrstev in drugih vladnih institucij ter strokovnjaki in izvajalci na področju vseživljenjskega izobraževanja in izobraževanja odraslih. Iz Slovenije je bilo povabljenih kar osem udeležencev: **Emma Perme, dr. Slavica Černoša, dr. Vida Mohorčič Špolar, dr. Dušana Findeisen, Olga Drogenik, mag. Andrej Lenc, mag. Zvonka Pangerc Pahernik in mag. Andrej Sotošek.**

Prvi dan so gostitelji predstavili stanje in dosežke Madžarske na področju vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih. Celotni program je vodil **Janos Sz. Toth**, bivši predsednik EAEA.

Konferenca je predstavila vrsto temeljnih plenarnih prispevkov, sledilo je delo v delovnih skupinah:

Tematika 1: Modernizacija sistemov izobraževanja odraslih:

1. Modernizacija sistemov izobraževanja odraslih
2. Na jasnih dokazih sloneče reforme in nove poti financiranja
3. Dvig vključenosti – vloga aktivnosti na terenu in svetovanja

Tematika 2: 'En korak višje' - dvigovanje kompetenc odraslih:

4. Druga priložnost za odrasle, ki so zgodaj opustili šolanje, in za nizko usposobljene odrasle
5. Odpiranje visokošolskega izobraževanja odraslim

Tematika 3: Izobraževanje odraslih za povezano, pluralno družbo:

6. Izobraževanje v večkulturni družbi
7. Izobraževanje za aktivno državljanstvo, socialno vključenost in medgeneracijsko solidarnost.

Slovenci smo aktivno sodelovali v programu konference. **Emma Perme**, vodja Sektorja za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport, je imela v drugi delovni skupini prispevek na temo 'Vpliv reform v izobraževanju in usposabljanju na področju izobraževanja odraslih - razlage na podlagi rezultatov'. **Mag. Andrej Sotošek** je v sedmi delovni skupini predstavil mobilno svetovalno službo za Rome na Dolenjskem kot primer dobre prakse.

Zadnji dan konference je **Emma Perme** sodelovala tudi v panelni in plenarni razpravi na temo '**Sedaj je čas za spremembe: Kako doseči vključujoč in vzdržen sistem izobraževanja odraslih do leta 2020**'. Razpravo je vodila in povezovala **Helene Clark**, direktorica Politike in programa vseživljenjskega učenja pri Evropski komisiji. V razpravi so s prispevki sodelovali: **Sue Weddington**, predsednica AEAE, **Alan Tuckett**, izvršni direktor NIACE iz Velike Britanije, **Balazs Nemeth**, profesor na univerzi Pecs na Madžarskem, **Adama Ouau**, direktor UNESO-a in **Renate Heinisch**, članica Evropskega ekonomskega in socialnega komiteja.

Helene Clark je ob zaključku konference povzela zaključke za izhodišča pri pripravi naslednjega akcijskega načrta:

- odpiranje možnosti za izobraževanje kadarkoli,
- vzdržnost, zaposljivost za vse,
- osredotočenost na ključne kompetence,
- nove možnosti financiranja izobraževanja odraslih preko javnega in zasebnega povezovanja,
- razvijanje standardov kakovosti,
- na področju pismenosti je treba razvijati bralno in računsko pismenost,(ali bolje samo: razvoj bralne in računske pismenosti)
- razvoj inovativne metode družinskega in medkulturnega učenja,
- integracija akcijskega načrta v strategijo EU do 2020.

Več o tem si lahko preberete na spletnem naslovu:

<http://adultlearning-budapest2011.teamwork.fr>

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS.

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V RESOLUCIJI O NACIONALNEM PROGRAMU VISOKEGA ŠOLSTVA 2011-2020

Dozdajšnji nacionalni programi visokega šolstva izobraževanju in študiju odraslih niso namenjali veliko pozornosti. V letošnjem letu je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pripravilo nov nacionalni program visokega šolstva, pred kratkim je Državni zbor sprejel dokument: '**Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva 2011-2020**'. Pogledali smo, kaj prinaša pozitivnega z zornega kota izobraževanja odraslih, in ugotovili kar nekaj spodbudnih postavk. Poglejmo!

- **Dostopnost študija.** Vsem državljanom, ne glede na življenjsko obdobje, v katerem se odločijo za študij, naj bi omogočili enake pravice za študij. S tem postaja študij načelno enako dostopen vsem, mladim in odraslim. Študij naj bi omogočili vsem, ki imajo interes in so sposobni študirati, ter jim zagotovili pogoje za uspešno dokončanje študija.
- **Vstopne kompetence.** Pri sprejemu kandidatov naj bi se konsistentno upoštevalo tudi neformalno in priložnostno učenje.
- **Izpeljava programa za odrasle.** Program za odrasle se bo izvajal v zmanjšanem obsegu; namesto polne obremenitve, ki obsega 60 ECTS, bo prilagojena oblika obsegala 30 do 45 ECTS na leto. (ECTS pomeni kreditne točke). Izredni študij, v katerega so se vpisali tisti, ki se niso mogli vpisati kot '**redni**' študentje, a jim je bil omogočen vpis, če so plačali šolnino, ne bo več mogoč.
- **Izobraževalna ponudba.** Visokošolske institucije bodo nudile tudi druge "oblike študijskih programov za vseživljenjsko učenje", ki ne bodo nujno omogočali formalno pridobitev ravni izobrazbe. Primer: lahko bodo uvrščeni v nacionalno ogrodje kvalifikacij. Omogočene bodo fleksibilne učne poti ter priznavanje prej pridobljenega znanja in kompetenc (neformalno in priložnostno učenje bo pravica posameznika in predmet presoje visokošolskih institucij). Visokošolske institucije naj bi informirale posameznike in delodajalce ter druge družbene skupine o pomembnosti različnih fleksibilnih izobraževalnih poti, pridobivanju kvalifikacij na horizontalni ravni, najprimernejši kombinaciji kompetenc in kvalifikacij itn. Študenti se bodo lahko vključevali v programe interesnih dejavnosti kot dodatne ponudbe neformalnega izobraževanja za študente. Predvideva se umestitev študija na daljavo v slovenski visokošolski sistem.
- **Plačilo stroškov študija.** Država naj bi posamezniku krila stroške izobraževanja na prvi študijski stopnji kadar koli v življenju, vendar le štiri oziroma pet let v polnem obsegu; posameznik bo lahko tudi vstopal in izstopal iz sistema. To pravico naj bi imeli vsi posamezniki, ki še ne bodo imeli dosežene izobrazbe na tej ravni, oziroma tisti, ki jim država še ni financirala študija na tej ravni. Na drugi stopnji študija bo država financirala stroške študija posamezniku za 60 ali 120 ECTS glede na dolžino izbranega študijskega programa oziroma eno ali dve leti, kadar koli v življenju, vendar bo posameznik ob neuspešnem zaključku sredstva vrnil državi.
- **Vseživljenjskost učenja.** V dokumentu je navedeno, da predlagane spremembe temeljijo na vseživljenjskem učenju. Pojavlja se tudi pojem '**družba znanja**' (bolje bi sicer bilo: '**družba, ki temelji na znanju**'). Med izrazi, ki jih v naših dokumentih za področje visokošolskega izobraževanja nismo bili vajeni, a so pomembni z zornega kota izobraževanja odraslih, so '**priložnostno učenje**', '**neformalno učenje**', '**priznavanje predhodno pridobljenega znanja**'; in uporabljeni so povsem korektno. Zanimiva je tudi razlaga pojma '**študent**' v slovarju, ki je dodan na koncu besedila; študent je 'študirajoča oseba, vpisana na visokošolske institucije in višje strokovne šole, ne glede na življenjsko obdobje ali način izvajanja študija (polni-delni študij, študij na daljavo, vseživljenjsko učenje)'.

Na koncu še nekaj kritičnih ugotovitev k dokumentu, ki ga z zornega kota izobraževanja odraslih lahko pohvalimo.

- Pri utemeljevanju pomena visokošolskega izobraževanja so avtorji dokumenta zapisali, da je za Republiko Slovenijo prednostno, **še posebej v sedanjem zahtevnem obdobju svetovne gospodarske krize**. Komentiramo: pomen visokega šolstva je velik v vseh okoliščinah, tako v času **svetovne gospodarske krize** kot tudi v vseh drugih obdobjih družbenega delovanja.
- Izraze **'karierna pot'**, **'karierno odločanje'**, **'karierno svetovanje'**, **'karierni centri'** bi lahko nadomestili s slovensko ustrežnejšimi izrazi; to so: **'poklicna pot'**, odločanje o poklicni poti, svetovanje za razvoj poklicne poti, središča za odločanje o poklicni poti, ... ali, če hočemo ostati pri izrazu kariera: odločanje o (poklicni) karieri, svetovanje za razvoj (poklicne) kariere, središča za odločanje o (poklicni) karieri. Uporabljajo izraz **'karierna orientacija'**, ki smo ga andragogi že kritizirali, ker ga zdaj zelo agresivno in brez strokovnega soglasja z drugimi strokami uveljavljajo na področju zaposlovanja, in se ga zlahka nadomesti z izrazi **'vodenje razvoja poklicne poti'** ali **'vodenje razvoja kariere'**, če imamo nekaj občutka za lep slovenski jezik.
- Pripravljalcem dokumenta lahko izrazimo priznanje, ker so se izognili izrazom **'izredno izobraževanje'** in **'izredni študij'**. Ne moremo pa se strinjati z izrazom, ki ga vpeljujejo namesto tega, to je **'delni študij'**, za razliko od študija s polnim časom, ki ga imenujejo **'polni študij'**. S tem skušajo prevajati angleška izraza **'part-time'** in **'full-time'**. Prevod seveda ni ustrezen, ker v izrazu **'delni študij'** ni določila, da gre za časovno (in ne vsebinsko ali vrednostno) skrajšan študij. Nekaj možnosti, kako rešiti to vprašanje z najustreznejšim poimenovanjem: **'študij s skrajšanim časom'**, **'časovno prilagojen študij'**, **'časovno skrajšan študij'** in **'študij s polnim časom'**.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si).

RAZISKOVALNA IN INOVACIJSKA STRATEGIJA SLOVENIJE 2011–2020

V drugem strateškem dokumentu **'Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2011-2020'** (v nadaljevanju: RISS), ki so ga letos pripravili v Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, so pomembne postavke z zornega kota izobraževanja odraslih. To potrjujejo naslednje vsebine iz dokumenta:

- Prenova načina življenja, delovanja, ustvarjanja, proizvodnje in povezovanja so procesi, ki vse bolj poudarjajo potrebo po znanju – dobrini, ki izpolnjuje posameznika in mu daje ustrezno mesto v sodobni družbi. V ta namen je potrebno vzpostaviti 'družbo znanja' (bolje: 'družbo, ki temelji na znanju'). Gradimo na človeškem kapitalu in znanju, ki sta temeljni vrednoti in bogastvo Slovenije v prihodnosti.
- RISS se navezuje na Nacionalni program razvoja visokega šolstva 2011–2020 (v nadaljevanju: NPVŠ), s katerim se povezuje v t.i. 'trikotnik znanja'. Vrzeli med področji raziskovanja, izobraževanja in inovacijami bodo zabrisane, njihov skupni imenovalec bo obsegal partnerstvo, vseživljenjsko učenje, nova spoznanja in trajnostni razvoj.
- V gospodarskem razvoju se bo višja razvitost pokazala v višji tehnološki strukturi gospodarstva v državi ter višji dodani vrednosti na zaposlenega kot posledici tehnoloških in tudi ne tehnoloških inovacij. Industrija in storitveni sektor potrebujeeta nova znanja in spretnosti, vseživljenjsko učenje in izobraževanje na delovnem mestu pa postajata vse pomembnejša sestavna dela raziskovalnega in inovacijskega sistema.

- Znanje je temeljna vrednota sodobnega sveta.
- Pretok znanja in dobro upravljanje intelektualne lastnine sta ključna tudi za uspešno sodelovanje med javnimi raziskovalnimi organizacijami in neposrednimi uporabniki znanja, ki vodi do novih proizvodov, procesov in storitev. Znanja s področja prenosa znanja in tehnologij so ključna za kreiranje visokotehnoloških odcepljenih podjetij, ki izkoriščajo rezultate razvojno-raziskovalne dejavnosti.

- Kakovostno izvajanje dejavnosti in postopkov prenosa znanja lahko omogočita le ustrezna kadrovska podprtost in stabilnost delovnega okolja, kar moramo doseči prek primernega izobraževanja/izpopolnjevanja. Krepitev človeških virov v znanosti ima prednostno mesto v srednjeročnih nacionalnih raziskovalnih in razvojnih programih.

- Slovenija se je na ravni EU vključila v oblikovanje skupne strategije človeških virov v znanosti. Cilj je doseči večjo razvitost človeških virov. Za to je potrebno povečati število raziskovalcev in razvojnikov v gospodarstvu; povečati število doktorjev znanosti; krepiti usposobljenost kadrov, ki temelji na vseživljenjskem učenju; nova znanja in pridobivanje veščin za vodenje ter pripravo nacionalnih in mednarodnih razvojno-raziskovalnih projektov; potrebno jih je opremiti z znanji s področij uporabe menedžerskih tehnik, komuniciranja, upravljanja intelektualne lastnine in podjetništva; izboljšati karijerne priložnosti za raziskovalce.

- Okrepiti sistem davčnih spodbud za vlaganja v raziskovanje in razvoj, razširiti obstoječi olajšavi za vlaganja v raziskovanje in razvoj, tudi za vlaganja v razvoj človeških virov, vseživljenjsko izobraževanje.

- Vodilo koncepta na znanju temelječe družbe so posamezniki, ki k reševanju problemov pristopajo znanstveno-raziskovalno, obenem družbeno okolje učinkuje tudi kot valilnica novih idej in znanstvenikov.

- Znanje je v takšni družbi vrednota, v gospodarstvu kapital in naložba; raziskovalcem pogosto manjka tudi poguma, predvsem podjetniških veščin in znanja za komercializacijo rezultatov svojega dela. Uravnotežen raziskovalni in inovacijski sistem skrbi za opremljanje posameznikov tako z znanjem, kot tudi s pogumom in veščinami za odgovorno podjetništvo. Slovenski izobraževalni sistem na vseh ravneh, predvsem na nižjih, ne zagotavlja v zadostni meri pridobitev tovrstnih znanj.

- V posodabljanje strokovnih študijskih programov bodo vključena tudi podjetja, predvsem pri opredeljevanju profilov kompetenc študijskih programov, pri čemer bo ustrezna skrb namenjena ravnotežju med splošnim akademskim pristopom in potrebami industrije.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si).

OBISK JAPONSKIH STROKOVNJAKOV

Andragoško društvo Slovenije so v marcu obiskali gostje iz Japonske, ki so želeli spoznati različna področja izobraževanja v Sloveniji in obiskati razne izobraževalne inštitucije. Predvsem jih je zanimalo, kaj se dogaja pri nas v zvezi z vseživljenjskim učenjem in izobraževanjem za aktivno državljanstvo. Prav na to temo so se udeležili mednarodne konference, ki je 17. marca potekala na Fakulteti za družbene vede. V okviru ADS smo se zbrali 21. marca v popoldanskem času (žal v zelo okrnjenem številu) na Andragoškem centru v Ljubljani, kjer smo v približno dveh urah izmenjali veliko ključnih informacij o trenutnem stanju izobraževanja odraslih v obeh državah, tudi o možnostih in izzivih, ki jih prinaša svetovna kriza ter o reševanju problemov, ki se porajajo v obeh deželah.

Skupno so prišli štirje člani različnih japonskih univerz, predvsem tudi iz različnih prefektur, kot Japonci imenujejo svoje regije. Univerzitetna profesorica Yukiko Sawano z Univerze svetega srca v Tokiju je bila vodja delegacije, spremljali so jo dr. Takahiro Kondo z Univerze v Nagoyi (z oddelka za pedagoške vede), Maki Kakiuchi, profesorica na Centru za pedagogiko (oddelek za izobraževanje učiteljev) ter Daisuke Sonoyama z Univerze v Bankyju, (Filozofske fakultete, oddelka za medkulturno izobraževanje).

Naša glavna sogovornica je bila gospa Sawano, ki je redna profesorica primerjalnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja. Njene izkušnje segajo od delovanja na japonskem Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje, višje raziskovalke na Nacionalnem inštitutu za področje raziskovanja, do iskanja smernic in strategij na področju vzgoje in izobraževanja.

Objavila je številna dela, novejša med njimi, kot so **'Ugotavljanje dinamike trendov pridobivanja akademskih dosežkov študentov z vsega sveta'** (2009, so-urednica in avtorica, v japonskem jeziku), **'Novi modeli družbe v novem tisočletju – učeča se družba v Evropi in drugod'** (2007, so-avtorica s Petrom Langom). Veliko je in še prispeva s svojim delovanjem kot članica odbora Japonske združbe za vseživljenjsko učenje, kot urednica v Japonskem društvu za primerjalno vzgojo in izobraževanje, kot podpredsednica Sveta za vseživljenjsko učenje na Prefekturi v Kanagawi, kot članica Sveta mladih na področju Tošime, Tokija ipd.

Glede na to, da smo v publikaciji o ureditvi izobraževanja odraslih (IO) na Japonskem brali o številnih dobrih straneh delovanja le-tega, predvsem tudi zakonske ureditve področja, so se naša vprašanja porajala predvsem v tem kontekstu. Zanimalo nas je, če so še vedno v veljavi zakoni iz devetdesetih let in ustanove, ki so bile takrat ustanovljene, kot na primer biro za vseživljenjsko učenje (iz leta 1988), Nacionalni svet za VŽU, če še delujejo izobraževalni centri v posameznih prefekturah ipd.

Japonski gostje so nam povedali, da so seveda v knjižici zelo dobro zastavljeni cilji, da jih v praksi ne izvajajo na zastavljeni ravni kakovosti. Kar se tiče infrastrukture VŽU, je le-ta precej šibkejša kot nekoč, obstajajo lokalni izobraževalni centri v posameznih prefekturah, vendar so jih precej ukinili, odkar je nastopila svetovna kriza pa se ukinjajo še naprej, enako velja tudi za razne informacijske mreže za VŽU. Nacionalni VŽU festival, ki bi ustrezal našemu Tednu VŽU, so morali lani ukiniti, ostajajo le še lokalni festivali v nekaterih bogatejših prefekturah.

Japonska je bila znana po tem, da je bila izrazito k **'diplomam usmerjena družba'** in v tem se ni kaj dosti spremenila, so povedali gostje. VŽU ostaja še vedno v drugem planu. Razumeti je bilo, da je tudi uradna strategija, v merah, v katerih danes obstaja, precej 'ohlapna'. IO ostaja še vedno v ozadju v primerjavi z izobraževanjem mladine in otrok, v čemer se Japonska kljub temu, da velja za zelo napredno in bogato državo (ali je vsaj veljala do katastrofe, ki jo je nedavno doletela), ne razlikuje kaj dosti več od nas.

Gospa Sawano, ki je bila pri nas že prej, in sicer na prelomu tisočletja, se je že takrat zelo poglobila v naše razmere, in tudi danes jo je zanimalo, kako so zaživel različni naši projekti in če še delujejo (kot na primer borza znanja, študijski krožki, aktivno državljanstvo ipd). Z zadovoljstvom je ugotovila, da so se nekateri naši izvorni projekti 'dobro uveljavili' in da smo lahko zadovoljni z njihovo razširjenostjo in učinkovitostjo.

Nataša Elvira Jelenc, predsednica Komisije za mednarodno sodelovanje (nateljje@gmail.com).

SKUPNA PROJEKTA ADS IN ZLUS

MŠŠ je letos pri delitvi sredstev, namenjenih neformalnemu izobraževanju v društvih in združenjih, zastavilo metodologijo razdeljevanja sredstev tako, da je spodbudilo medsebojno povezovanje med subjekti, ki so si zastavili podobne cilje pri načrtovanju dejavnosti, ki so vsebinsko blizu ali enake ali jih povezujejo ciljne skupine potencialnih udeležencev.

Tako sta svoje vire in moči sklenila združiti tudi Andragoško društvo Slovenije in Zveza ljudskih univerz Slovenije (v nadaljevanju: ZLUS). Medsebojno povezovanje in sodelovanje bo potekalo v dveh projektih.

Prvi je posvet Starejši in prostovoljstvo v luči vseživljenjskega učenja, ki bo potekal 1. in 2. junija v Portorožu, katere nosilka bo ZLUS, glede na tematiko posveta bo s strani ADS vključena Sekcija ADS za izobraževanje v nevladnih organizacijah. V drugem projektu naj bi skupaj razvili izobraževalni program za izvajalce inkluzivnega izobraževanja odraslih, v katerem bi se udeleženci seznanili z osnovnimi informacijami o inkluziji ter pridobili znanja o različnih kategorijah invalidov oziroma ljudi s posebnimi potrebami, njihovimi značilnostmi in učno izobraževalnimi potrebami, sistemsko umeščenostjo, metodikami, didaktikami ter različnimi inovativnimi andragoški pristopi, pripravili naj bi tudi priročnik. V tem projektu se bo angažirala zlasti Sekcija ADS za osebe s posebnimi potrebami.

Prvi korak sodelovanja je bil že narejen s sestankom predstavnikov ADS in ZLUS, ki je potekal 28. marca v prostorih ZLUS v Ljubljani. Sodelovanje bo omogočilo nastanek sinergije, ki bo vodila k doseganju večje kakovosti obeh zastavljenih projektov, hkrati naj bi pomenilo tudi pričetek dolgotrajnejšega sodelovanja v prihodnjih letih.

Mag. Alenka Golob, predsednica Sekcije ADS za osebe s posebnimi potrebami (alenka.golob@quest.arnes.si).

UMRL JE JINDRA KULICH

Pred novim letom sem prejel sporočilo, da je umrl Jindra Kulich, češki andragog, ki je od leta 1954 živel in delal v Kanadi. Umrl je v starosti 80 let.

V Sloveniji se ga spominjamo po njegovem deležu in prispevku k primerjalnemu raziskovanju izobraževanja odraslih v vzhodnoevropskih državah. Kot strokovnjak za to področje je sodeloval tudi pri projektih ACS. Eno njegovih zadnjih del je bila primerjalna študija vpliva

Gruntviga na izobraževanje odraslih v državah vzhodne Evrope. Bil je reden in aktiven udeleženec konferenc o izobraževanju odraslih v Evropi.

V Kanadi je deloval kot direktor v ustanovah za izobraževanje odraslih, na koncu kariere pa je postal direktor Centra za izobraževanje odraslih pri znani Univerzi British Columbia v Vancouvru. Bil je vnet privrženec **'liberalnega izobraževanja odraslih'**, s katerim se je seznanil med študijem in bivanjem na Danskem.

Njegova hobija po koncu aktivne profesionalne kariere sta bila knjižničarstvo in sistematična obdelava knjižnih in dokumentacijskih virov s področja izobraževanja odraslih in primerjalne andragogike. Knjižnici ACS je poklonil velik del svoje bogate strokovne knjižnice.

Lahko rečem, da smo z njim izgubili resničnega prijatelja Slovenije in našega izobraževanja odraslih.

Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si).

'COUNTRY REPORT ON THE ACTION PLAN ON ADULT LEARNING: SLOVENIA'

To poročilo - kot tudi poročila iz 30 drugih držav, ki so zastopane v delovni skupini za izobraževanje odraslih, akcijski načrt - je bilo izvedeno v imenu Evropske komisije. Izvedlo ga je podjetje GHK, Research voor Beleid.

Poročilo obsega analizo več različnih obstoječih okvirov: ekonomsko, politično, strukturno, finančno in zakonodajno okolje. V poglavju o problemih in možnostih za sodelovanje na področju izobraževanje odraslih izvajalci ugotavljajo, da je splošno mnenje, da gre pri večini v izobraževanju odraslih za tiste osebe, ki so žedobro izobraženi. Po drugi strani obstajajo marginalizirane skupine, ki jih je težko vključiti, kot so: brezposelni odrasli, starejši, tisti na podeželju in v primestnih območjih, odrasli s fizičnimi in okvarami vida/sluha, odrasli z učnimi težavami in posebnimi potrebami, pripadniki etničnih manjšin, zaporniki in bivši prestopniki, nedavni priseljenci in odrasli, ki jih je prizadela gospodarska kriza.

Raziskovalci zlasti pogrešajo spodbujanje inovativnih projektov na področju izobraževanja odraslih. Poudarjajo, da obstajajo možnosti, kot so neformalni programi, ki nimajo omejitev pri vstopu glede kvalifikacij, stroškov ali drugih zahtev. Ena od teh možnosti je učenje v različnih učnih in študijskih krožkih. V zadnjih nekaj letih se število teh možnosti zmanjšuje in mnogi odrasli niso seznanjeni s projektom. Obstajajo priložnosti za učenje v času Tedna vseživljenjskega učenja, ki je dobro znana in prepoznavna prireditev vsako leto in jo pripravlja ACS.

Poročilo vključuje tudi pet prioritet v akcijskem načrtu na področju izobraževanja odraslih, ki so:

- Potrebna je analiza učinkov reforme v drugih izobraževalnih sektorjih na izobraževanje odraslih
- Izboljšati je treba kakovost izvajanja izobraževanja in kakovost osebja
- Povečati je treba možnosti za pridobitev kvalifikacije, vsaj eno stopnjo višje
- Pospešiti moramo ocenjevanje in priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja za prikrajšane skupine
- Izboljšati je treba spremljanje sektorja za izobraževanja odraslih.

Poročilo je na voljo: http://adultlearning-budapest2011.teamwork.fr/docs/Country-report_SI_final.pdf ali na spletni strani društva.

Mag. Darja Zorko Mencin, predsednica Komisije za informativno in publicistično dejavnost (darja.zorko@gmail.com).

PRIDRUŽITE SE NAM V SEKCIJAH IN KOMISIJAH ADS!

Zakaj bi sodelovali?

- Andragoško društvo Slovenije (ADS) aktivno sodeluje domala pri vseh pomembnejših procesih, ki potekajo v državi na področju izobraževanja odraslih. V mislih imamo sodelovanje pri oblikovanju ReNPIO do leta 2015, dejavno spremljanje nastajanja Bele knjige, oblikovanje in dajanje pobud o sistemski ureditvi in politiki izobraževanja odraslih ter delo na specifičnih področjih, ki jih pokrivajo sekcije in komisije ADS je stanovsko društvo, ki ščiti in zastopa interese izobraževanja odraslih v javnosti in tako zastopa svoje člane v državi. Andragoško društvo neposredno nagovarja Ministrstvo za šolstvo in šport in druga ministrstva, dejavno sodeluje na razpisih, ki jih pripravljajo in sodeluje z različnimi organizacijami, ki se prav tako zavzemajo za razvoj izobraževanja odraslih, kot so Andragoški center Slovenije, univerze, izvajalci izobraževanja odraslih, lokalne skupnosti, nevladne organizacije, organizacije v tujini itn...
- Društvo ima kot nevladna in prostovoljska organizacija možnosti, da povsem samostojno oblikuje in izraža svoja stališča, določa svoj program dela, in tako neposredno deluje v korist razvoja izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja.

Komisije in sekcije, kjer lahko sodelujete, bodisi dejavno pri oblikovanju in izvajanju programa sekcije, bodisi kot udeleženec v dogodkih, ki jih ta pripravlja.

Komisije in sekcije

- Komisija za strokovne razprave in pogovore
- Komisija za sistemska vprašanja
- Komisija za informativno in publicistično dejavnost
- Komisija za družabne dejavnosti
- Komisija za mednarodno dejavnost
- Sekcija za pravičnost v izobraževanju odraslih
- Sekcija za osebe s posebnimi potrebami
- Sekcija za kakovost v izobraževanju odraslih Sekcija za izobraževanje v nevladnih organizacijah
- Sekcija za študente andragogike

Pridružite se nam tako, da nam napišete e-sporočilo, kje in kako (pri programu dela/pri dogodkih), bi želeli sodelovati – natalija.zalec@acs.si. Program komisij in sekcij si lahko ogledate na spletni strani društva <http://www.andragosko-drustvo.si/>, tako, da kliknete na izbrano komisijo.

Natalija Žalec, tajnica ADS.

AKTUALNE NOVICE

Objavljamo aktualne **novice Sektorja za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za šolstvo in šport:**

1. Razpis za izvajalce prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja

V sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije bomo v mesecu aprilu objavili razpis za izbor izvajalcev prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja. O nadaljnjih informacijah vas bodo obveščali v mesečnih novicah sektorja, z vprašanji se lahko obrnete tudi na elektronski naslov: sio.mss@gov.si.

2. Razpis za vpis odraslih v šolskem letu 2011/2012

V tednu od 21. 3. do 25. 3. 2011 bodo **izvajalci javno veljavnih programov izobraževanja odraslih** iz Zveze ljudskih univerz Slovenije prejeli okrožnico o postopku oddaje podatkov za Razpis za vpis odraslih v šolskem letu 2011/2012. Rok za posredovanje podatkov bo **do 22. 4. 2011**, izpolnjen obrazec je potrebno poslati Strokovni službi Zveze ljudskih univerz Slovenije, Pod Ješami 8, 1000 Ljubljana.

SREČANJE: KULTURNA DEDIŠČINA V IZOBRAŽEVANJU IN PROSTOVOLJSTVU STAREJŠIH

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje v okviru projekta Krepitev mreže NVO izobraževanja starejših vabi na vsebinsko srečanje: **Kulturna dediščina v izobraževanju in prostovoljstvu starejših**, ki bo potekalo v torek, 5. aprila 2011 ob 10.00 uri v Centru Evropa, Dalmatinova 4, Ljubljana.

Na srečanju bodo predstavili kulturno dediščino kot vir vseživljenjskega učenja. Predstavila se bo mreža organizacij in prostovoljcev za obnovo kulturne dediščine. Spoznali boste dobre prakse raziskovanja in spoznavanja kulturne dediščine in prostovoljstva, udeleženci se bodo seznanili z metodo življenjske zgodbe in biografskega učenja ter s programom ustne zgodovine. Na srečanje vabijo vodje, organizatorje in mentorje izobraževanja starejših v nevladnih organizacijah ter vse, ki potrebujejo tovrstna znanja.

Udeležbo na srečanju je potrebno potrditi Aleksandri Radojc, Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, na telefonsko številko 01/427 27 90 ali po e-pošti na naslov: a.radojc@siol.net